

الگوی مقاومسازی تولید در تکانه‌های بحرانی (تحریم): مطالعه‌ای کیفی مبتنی بر نظریه داده بنیاد

مهندی نظری

دانشجوی دکتری مدیریت صنعتی، گروه مدیریت صنعتی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

حسن مهرمنش (نویسنده مسؤول)

استادیار، گروه مدیریت صنعتی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

Email: hasan.mehrmanesh@gmail.com

جلال حقیقت منفرد

استادیار، گروه مدیریت صنعتی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

تاریخ دریافت: ۹۹/۰۸/۱۱ * تاریخ پذیرش ۹۹/۱۲/۱۶

چکیده

هدف این تحقیق ارائه الگوی مقاومسازی تولید در تکانه‌های بحرانی می‌باشد. رویکرد این تحقیق کیفی بوده و از نظر هدف کاربردی و توسعه ای و از نظر روش، توصیفی-اکتشافی و نظریه‌ای داده بنیاد است. مطابق با روش تئوری داده بنیاد مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته با خبرگان تولید (مورد مطالعه گروه خودرو سازی سایپا) انجام و بر اساس نمونه گیری نظری تا حد اشباع نظری ادامه یافت. پس از احصا ۱۱۳۱ عبارت کلیدی، کد سطح اول، ۸۴۱ کد سطح دوم و ۷۹ مفهوم در مرحله کد گذاری باز، ۳۷ مقوله در کد گذاری محوری و در نهایت مدل پارادایمی در مرحله کد گذاری گزینشی حاصل شد. نتایج تحقیق شامل شرایط علی، زمینه‌ای، مداخله گر و پیامدها، مشخص و مهمترین راهبردهای کنش عواملی همچون قرارگیری بیشتر اقتصاد مقاومتی در جایگاه استراتژی، تولید مناسب با بوم آوری منطقه‌ای-استانی، اجرای درونی سازی بجای برونسپاری، تغییر پارادایم‌های فکری در درونزایی و برونقراصی، ایجاد مرکز تربیت مدیران جهادی و ایجاد مرکز تجمیع دانش فنی-صنعتی کشور به عنوان مهمترین عوامل در ایجاد تاب آوری محسوب می‌گردد.

کلمات کلیدی: عدم تولید مقاوم، تکانه‌های بحرانی، نظریه داده بنیاد.

۱- مقدمه

امروز مطرح می باشد. این موضوع با ورود به عرصه بسیار حساس کنونی و فشارهای حداکثری بر اقتصاد کشور و نشانه‌روی تولید برای ضربه زدن به اشتغال از سوی دشمنان این مرز و بوم، ضرورت و اهمیت توجه به مقوله "تولید تابآور" را بیشتر از پیش مشخص می نماید. این موضوع را می توان در رهنمودهای مقام معظم رهبری در شعارهای تعیین شده در هر سال مشاهده نمود و می توان شعار سال ۱۳۹۸ را با نام "رونق تولید" و سال ۱۳۹۹ را با نام "جهش تولید" به عنوان با اهمیت‌ترین موضوع سال در نظر داشت. در این پژوهش سعی گردید به صورت نوآورانه با توجه به وجود خلاصه‌پژوهشی در راستای وجود یک مدل تولید متناسب با شرایط تحریمی، نسبت به ارائه مدل تولید تابآور در شرایط تحریم اقدام شود.

از سال ۱۹۸۰ تاکنون کشور ایران همواره تحریم‌های متعددی را تجربه نموده است و هم‌اکنون مقام‌های دولت آمریکا تحریم‌های اعمال شده علیه ایران را سخت‌ترین و فلح کننده‌ترین تحریم‌ها در طول تاریخ تمدن انسان نامیده‌اند. در زمان تحریم بسیاری از پیش‌فرضهایی که برای تولید عنوان شده است تعییر می‌یابد. به عنوان نمونه واردات مواد اولیه و تکنولوژی با شرایط خاص و بسیار دشوار امکان پذیر می‌گردد. (Feyzi, Sadeh, Aminisabagh, Ehtesham & Rasi, 2019:2)

۲- روش شناسی تحقیق

پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های کیفی به شمار می‌آید و از لحاظ قطعیت اطلاعات از نوع پژوهش‌های اکتشافی است و از جنبه هدف در حیطه پژوهش‌های کاربردی می‌باشد. با توجه به ماهیت اکتشافی تحقیق، فرایند مدل سازی (که رویکرد آن به سمت نظریه‌سازی است نه نظریه آزمایی) از روش‌های کیفی برای تدوین نظریه بهره گرفته شده است & (Eftekhar, 2017:71

هدف نظریه پردازی داده بنیادی، تولید نظریه است نه توصیف صرف پدیده. (Karbakhsh, Salajegheh & Sheikhi, 2020:136). نظریه داده بنیاد برخاسته از داده‌ها، با رویکردی نظام‌مند و استقرایی در تلاش است تا به جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها بپردازد و یک نظریه را در حوزه ای کاربردی توسعه دهد (Zendehdel Nobari, Azar, Rahmati, 2018:15). با توجه به ماهیت اکتشافی تحقیق، فرایند مدل سازی (که رویکرد آن به سمت نظریه‌سازی است نه نظریه آزمایی) و نیز مطالعه در محدوده ای کوچک با عمق زیاد، از روش‌های کیفی برای تدوین مدل بهره گرفته شده است که روش اصلی آن مبتنی بر نظریه داده بنیاد و رهیافت "نظام مند" استراوس و کوربین است (Gholipour & Ebrahimi, 2016: 71). روش تحلیل در نظریه داده بنیاد، تعریف مفاهیم و مقوله‌ها و دستیابی به نظریه از طریق کدگذاری است (Olfati, Rangriz & Ahmadi, 2020).

الف) مروری بر مدل‌های تولید در گذر زمان
مدیریت تولید و عملیات بیش از دو قرن، به عنوان عامل مهمی در رشد اقتصادی کشورها شناخته شده است. دیدگاه سنتی مدیریت تولید در قرن هجدهم آغاز شد و روند بهبود آن تاکنون ادامه دارد. سیر تکامل نظریه‌های مدیریت تولید و عملیات را در جدول زیر می‌توانیم مشاهده نماییم.

جدول شماره (۱): روند توسعه مدیریت تولید

تاریخ	نوع توسعه و بهبود در مدیریت تولید و عملیات	بهبود دهنده
۱۷۷۶	تربیت نیروی تخصصی در کار (تخصصی نمودن کارگران)	Adam Smith
۱۷۹۹	ایجاد قطعات قابل تعبیض، حسابداری هزینه	Eli Whitney and others
۱۸۳۲	تقسیم کار با مهارت؛ اختصاص دادن شغل به مهارت؛ اصول مطالعه زمان	Charles Babbage
۱۹۰۰	مدیریت علمی و مطالعه کار توسعه یافته؛ تقسیم برنامه ریزی و انجام کار	Frederick W. Taylor
۱۹۰۰	مطالعه حرکت‌ها در مشاغل	Frank B. Gilbreth
۱۹۰۱	تکنیک‌های برنامه ریزی برای کارکنان، کارهای ماشینی در تولید	Henry L. Gantt
۱۹۱۵	اندازه‌های اقتصادی برای کنترل موجودی	F.W. Harris
۱۹۲۷	روابط انسانی : مطالعات هاثورن	Elton Mayo

W.A. Shewart	استنتاج آماری به کیفیت محصول اضافه می‌شود؛ نمودار کنترل کیفیت	۱۹۳۱
H.F. Dodge & Roming	نمونه گیری آماری در کنترل کیفیت، طرح‌های نمونه برداری و بازرسی	۱۹۳۵
P.M. Blacker.	برنامه‌های تحقیق عملیاتی در جنگ جهانی دوم	۱۹۴۰
Mauchly and Eckert	محاسبات دیجیتالی	۱۹۴۶
A. Charnes, W.W. Cooper	برنامه ریزی ریاضی: مانند برنامه ریزی خطی و فرآیندهای پیش‌بینی	۱۹۵۱
L. Cummings, L. Porter	رفتار سازمانی: مطالعه مداوم افراد در محل کار	۱۹۶۰
W. Skinner J. Orlicky	برنامه‌های کامپیوترا برای تولید، برنامه‌های زمان بندی و کنترل MRP	۱۹۷۰
W.E. Deming and J. Juran.	برنامه‌های کیفیت و بهره‌وری از ژاپن: ربات‌ها و CAD-CAM	۱۹۸۰
Shawn Burger	تولید در کلاس جهانی شونی برگر اولین کسی بود که در سال ۱۹۸۲	۱۹۸۵
James Womak	تولید ناب	۱۹۹۰
Tai Chi Ohuno and others	تولید چابک	۱۹۹۱
Shima Seik	سیستم تولید بر مبنای KITTING	۲۰۰۹
Wendel Clark	سیستم تولیدی ترکیبی (Hybrid System)	۲۰۱۵

مدیریت تولید از دهه ۱۹۳۰ تا ۱۹۵۰ به یک موضوع قابل قبول تبدیل شد. افرادی مانند اف دبلیو تیلور مدیریت خود را با تمرکز بر تکنیک‌های افزایش بهره وری اقتصادی به پیش می‌بردند. با شروع دهه ۱۹۷۰ تغییرات گسترده‌ای در نگاه‌ها بوجود می‌آید و آن تاکید بیشتر بر سنتر اطلاعات بجای آنالیز صرف مسائل مدیریتی بود. با ورود کامپیوترا به عرصه تولید دگرگونی‌های متعدد مشاهده گردید. همچنین با تغییر نگرش به تولید و در راستای بهبود مستمر و بهینه سازی تولید منطبق با خواسته‌های مشتری مدل تولیدات ناب، چابک و ... گسترش و توسعه یافت. (Stevenson, 2018)

(b) نگاهی گذرا بر مفهوم تحریم

هدف از اعمال تحریم‌ها ایجاد سختی است یا به عبارت بهتر ایجاد درد و ناکامی، به نوعی که کشور هدف تحریم‌ها، رفتار خود را تغییر دهد. درد یک نوع تجربه انسانی مشترک است که افراد می‌توانند از طریق آن، آنچه را تحریم به وجود می‌آورد، لمس کنند. درد همچنین نشاندهنده نوعی تمايل در طرف مقابل است که بخواهد از این درد اجتناب کند. در ایجاد اختلالی می‌کند که بسیاری از افراد می‌خواهند از آن اجتناب کنند، اما همین درد قابل مدیریت، تحمل و حتی در بلندمدت قابل انطباق پذیری است و حتی می‌تواند به نفع گیرنده و احساس کننده درد تمام شود. (Nephew, 2017)

قدرت آسیب رساندن یعنی همان قدرت صرف برای تخریب اجسام و دارایی‌هایی که طرف مقابل برای آنها ارزش قائل است و قدرت وارد آوردن درد و ضرر، خود نوعی قدرت چانه زنی دارد که استفاده از آن خیلی آسان نیست، اما با رها مورد استفاده قرار می‌گیرد. آسیب زدن برخلاف تصاحب و تصرف با زور به هیچ وجه نامرتبط با منافع دیگران نیست و ارزیابی تحریم کننده مقدار درد و فشاری است که در طرف مقابل به وجود می‌آورد و باعث انگیزش قربانی در اجتناب از آن درد می‌شود. (Schilling, 1950)

درگیری‌های نظامی، آسیب و تلفات برای طرفین ایجاد می‌کند و نتایج آن کاملاً ملموس است، اما آثار تحریم‌ها کمتر ملموس و محسوس بوده و اثر تحریمی کمتری دارد. شاید همین مسئله یکی از دلایل جذبیت فراوان تحریم‌ها به عنوان یک ابزار اعمال قدرت باشد. مطمئناً سیاستمداران و مقامات دولتی بهتر می‌توانند از زایل شدن یک چهارم تولید ناخالص ملی دفاع کنند تا از دست دادن هزاران نظامی و غیرنظامی در جنگ‌ها. اما در سطح راهبردی و سیاستگذاری، اعمال درد از طریق تحریم‌ها هدف یکسانی با عملیات نظامی دنبال می‌کند و آن ایجاد محرك‌های یکسان در طرف مقابل است به طوری که طرف مقابل یا مقاومت کند و یا از پا بیفتند. (Nephew, 2017)

ج) اقتصاد مقاومتی و تاب آوری

جدول شماره (۲): بررسی ادبیات موضوع

مقاله	شرح	فاکتور اصلی
www.khamenei.ir, 2015	پنج اصل مبانی اقتصاد مقاومتی بنابر بیانات مقام معظم رهبری عبارتند از درون‌زایی، برون‌گرایی، مردم‌بنیاد بودن ، دانش‌بنیانی و عدالت‌محوری	اصول پایه اقتصاد مقاومتی
Jalili, JamshidLoo & Hajikhani 2017	منظور از اقتصاد مقاومتی واقعی، یک اقتصاد مقاومتی فعال و پویاست، نه یک اقتصاد منفعل و بسته	تعریف اقتصاد مقاومتی
seyf & noorozi 2019	در برخی منابع از اقتصاد مقاومتی تحت عنوان فنریت اقتصادی نام برده شده است. این موضوع به این معنی می‌باشد که اول توانایی جذب شوک را دارد و دوم توانایی اقتصاد برای ایستادگی در برابر آثار این شوک‌ها را دارد	تعریف اقتصاد مقاومتی
Larijani & Hosseini, 2018	اقتصاد مقاومتی بایستی درون زا و برون نگر باشد. یعنی ضمن گسترش ارتباط تجاری با سایر کشورها ، تولید و مصرف در اقتصاد کشور بایستی با تکیه بر توان و ظرفیت های داخلی انجام شود.	مولفه‌های اقتصاد مقاومتی
Shamsi Goushki, Ziaeef, Rezghi shirsavar& Mosleh, 2019	مفهوم مقاوم بودن در اصطلاح اقتصاد مقاومتی یک پیوستار است که دارای اندازه های ثابت نیست همچنین قبل از اینکه این موضوع مفهومی دینی یا نقلی باشد، عقلی است	مقام مقاوم بودن در حوزه اقتصاد مقاومتی
Nabavi, Erfani & Karamzadeh, 2018	نتیجه تحقیق نشان می‌دهد که می‌بایستی ابتدا در جهت رفع نقاط ضعف اقدام به اصلاح نمود و سپس با محور قرار دادن اقتصاد مقاومتی با استفاده از عوامل واسطه و زمینه‌ای، عوامل راهبردی را به مرحله اجرا درآورد.	الگوی راهبردی اقتدار اقتصادی مقاومتی
Fakhrpour, Khoshsepehr & Maleki, 2018	در این مقاله مفهوم شکست ناپذیری و توانایی ارتقا و پیشرفت سازمان در شرایط استرس زا و آشوبناک تداعی شده است.	شکست ناپذیری در اقتدار مقاومتی
Rezaeemanesh, Sarabi&Abbaspour, 2019	بر ثبات مدیریت در اجرای اقتصاد مقاومتی در حوزه‌های مختلف اشاره دارد و عنوان می‌گردد این امر موجب افزایش توان اتخاذ تصمیم‌های آگاهانه می‌شود و این داشن انبیا شته موثر در ارتقای سرمایه انسانی سازمان است.	نقش مدیران در اقتصاد مقاومتی
Khajehpour, Farsijani, Rabieh& Sedaghatparast, 2019	تاب‌آوری سازمانی مفهوم جدیدی است که تمرکزش بر حفظ حیات سازمانی در زمان تغییرات و اختلالات پیش‌بینی نشده است	تعریف تاب‌آوری
Mohammadi Shahroodi, Rahimnia, Malekzade & Khorakian 2019	تاب‌آوری می‌تواند به عنوان توانایی سیستم ، برای جذب یا تحمل تغییر ، بدون از دست دادن صفات خاص یا رفتارهای مورد انتظار تعریف شود	تعریف تاب‌آوری
Hosseini & jafari,2019	تاب‌آوری، طبق پژوهش کانتر و سی ^۱ در سازمان در یک ساختار سه بعدی توسعه می‌یابد. بعد اول سرخختی ^۲ ، که اشاره به ظرفیت سازمان برای مقاومت و بازیابی به حالت اولیه در شرایط نامطلوب دارد. بعد دوم، چاکی ^۳ شامل داشتن قابلیت انطباق سریع است و در نهایت، بعد یکپارچگی ^۴ که برابر با انسجام کارکنان در مواجهه با شرایط نامطلوب می‌باشد	مولفه‌های تاب‌آوری

¹ Kantur & Say² Robustness³ Agility⁴ Integrity

مؤلفه‌های قابل قبول در بحران، رهبری بازار هنگام بحران، پویایی سازمان و تجربه رشد می باشد	تاب آوری شامل ضربه‌گیری، سازگاری با تغییر، بقای سازمان در مخاطرات، حفظ تاب آوری	Ghasemi & Valmohammadi, 2018
---	--	---------------------------------

کدگذاری باز^۵ پس از انجام مصاحبه و با خواندن چندباره‌ی مصاحبه‌های انجام شده آغاز و تا دستیابی به فهمی کلی از مصاحبه ادامه یافت. در کدگذاری محوری^۶، مفاهیم بر اساس اشتراکات و یا هم معنایی در کنار هم قرار گرفتند. در کدگذاری انتخابی^۷ (گزینشی)، متغیر اصلی یا فرایند اساسی نهفته در داده‌ها، چگونگی، مراحل وقوع و پیامدهای آن نمودار شد. اساس روابط (Kazemi, Moghimi & Pourazat, 2019:6) تمام این موارد در قالب شرایط علی، مداخله گر، زمینه‌ای، پدیده محوری، راهبردها و پیامدها، برای ارائه مدل تولید تابآور مطابق با رویکرد نظام مند نظریه داده بنیاد (اشترواوس و کوربین، ۱۹۹۰) انجام شد. این پژوهش شیوه‌ای است که از داده‌های در دسترس ناشی نمی‌شود بلکه براساس داده‌های حاصل از مصاحبه با مشارکت کنندگان که فرآیند مورد پژوهش را تجربه کرده اند ایجاد یا مفهوم سازی می‌شود. (Price & Cameron, 2010).

از میان انواع استراتژی‌های نمونه‌گیری در تحقیق کیفی، نمونه‌گیری نظری انتخاب شد (Glaser, Barney; Strauss, 1967) نمونه‌گیری نظری^۸ نوعی نمونه‌گیری غیرتصادفی است که پژوهشگر را در خلق یا کشف نظریه یا مفاهیمی که ارتباط نظری آنها با نظریه در حال تکوین اثبات شده است، یاری می‌رساند & Rahmanseresht & Harandi. 2017:37).

در مورد تعداد نمونه نیز مناسب است تعداد مشخصی از ابتدای کار مشخص نشود و بهتر است از قاعده اشباع نظرات، تعداد مشارکت کنندگان را مشخص کنیم (کوربین و اشترواوس، ۱۹۹۸) در پژوهش حاضر برای گردآوری داده‌های کیفی از طریق مصاحبه‌های عمیق، هدفمند، اکتشافی و مشارکتی با خبرگان استفاده شد & Ghasemi (Valmohammadi, 2018:86) و از روش نمونه‌گیری گلوله برفی و تا رسیدن به " نقطه اشباع"^۹ ادامه یافت (Abdali, godarzi, & sohrabi, 2020:72).

مصاحبه شوندگان از گروه خودروسانی سایپا شامل خبرگان حرفه‌ای و علمی با جایگاه‌های ویژه انتخاب شدند. از جمله معیارها و ویژگی‌هایی که بر آن اساس، نمونه‌ها انتخاب شدند، حداقل مدرک کارشناسی ارشد یا پست ریاست به بالا، آگاهی لازم در حوزه تولید، تحریم و مبانی اقتصاد مقاومتی همچنین حداقل بیش از ۱۵ سال سابقه تحقیق یا کار در حوزه‌های اشاره شده، در نظر گرفته شدند.

پس از مطالعه ادبیات موضوع (کتاب‌ها، مقالات و نشریات و سایت‌های اینترنتی مرتبط)، مصاحبه‌های عمیق صورت گرفت. به منظور انجام مصاحبه با خبرگان، نسبت به تدوین سوالات کلی مصاحبه اقدام گردید. در واقع سوالات صرفاً در حکم راهنمای تعیین کننده مسیر مصاحبه جهت جمع آوری داده‌ها بودند. مصاحبه‌ها به صورت حضوری انجام شد. در مصاحبه از خبرگان درخواست می‌گردید که خبرگان دیگر را معرفی نمایند و اکثر خبرگان علاوه بر بررسی معیارهای مربوطه، توسط خبرگان دیگر معرفی و تایید گردیده اند. پس از مصاحبه با ۲۱ نفر از خبرگان، اشباع نظری حاصل شد و پس از آن نیز جهت صحه گذاری موضوع مجدد با مراجعه به ۳ خبره دیگر نیز مصاحبه و مشاوره انجام شد و مشاهده شد امکان اضافه نمودن مطلبی وجود ندارد و اشباع نظری تایید گردید.

⁵ Open coding

⁶ Axial coding

⁷ Selective (Theoretical) coding

⁸ Theoretical sampling

⁹ Saturation Point

مفهوم روایی به این سوال پاسخ می دهد که ابزار اندازه گیری تا چه حد خصیصه مورد نظر را می سنجد(Khaki, 2011:93).

در تعیین روایی پژوهش حاضر شش راهبرد استفاده شد.

جدول شماره(۳): راهبردهای به کار گرفته شده جهت افزایش روایی درونی

راهبرد	شرح راهبرد	راهبرد	راهبرد
تعداد روش و منابع	استفاده از روش های مختلف و داده های مختلف	استفاده از روش های مختلف و داده های مختلف	میزان و شکل به کار گیری راهبرد در این پژوهش
جمع آوری داده ها	مصاحبه با افراد با تجربه در حوزه تولید و اقتصاد مقاومت در حوزه های مختلف مانند وزارت صمت، گروه صنایع خودروسازی و ...	در مرحله جمع آوری داده ها	راهبردهای این پژوهش برای چهار نفر از مصاحبه شوندگان ارائه و نقطه نظرات دریافت شده است.
تأثیید مشارکت کنندگان	قابل پذیرش بودن نزد مصاحبه شوندگان	قابل پذیرش بودن نزد مصاحبه شوندگان	یافته های این پژوهش برای چهار نفر از مصاحبه شوندگان ارائه و نقطه نظرات دریافت شده است.
در گیری بودن محقق با پدیده	حضور و مشاهده طولانی در میدان تحقیق یا مشاهده مکرر یک پدیده	حضور و مشاهده طولانی در میدان تحقیق یا مشاهده اوری شده است.	داده های این پژوهش در یک دامنه زمانی مطلوبی حدود یک ساله جمع اوری شده است.
بررسی سایر پژوهشگران	جمع آوری و اعمال اصلاحات و اظهار نظر پژوهشگران در زمینه های مرتبط با موضوع مقاماتی بازبینی شده است.	جمع آوری و اعمال اصلاحات و اظهار نظر پژوهشگران	این پژوهش به وسیله دو نفر از پژوهشگران حوزه تولید و اقتصاد
مشارکتی بودن پژوهش	مشارکت و همکاری بعضی از مشارکت کنندگان در فرآیند پژوهش	مشارکت و همکاری بعضی از مشارکت کنندگان در اجرای این پژوهش از مشارکت ۲۱ نفر از حوزه های مختلف بهره گرفته شده است.	مشارکتی بودن پژوهش
پیش فرض های محقق	روشن بودن مفروضات، گرایش ها و جهت گیری نظری محقق	روشن بودن مفروضات، گرایش ها و جهت گیری نظری محقق	در ابتدای پژوهش گرایش ها و جهت گیری های این پژوهش به وضوح تشریح شده است.
مصاحبه شوندگان همگی جزء خبرگان حرفه ای (اعوانین، مدیران و روسای گروه خودروسازی سایپا و دارای مدرک کارشناسی ارشد و بالاتر) و خبرگان علمی (اساتید دانشگاه ها و مراکز پژوهشی مرتبط با صنعت و دارای مدرک دکتری) بودند همچنین سابقه کاری آنها بالای ۱۵ سال بودند. در کدگذاری باز مفاهیم و مقوله ها شناسایی و ویژگی ها و ابعاد آنها درون داده ها کشف می شود (Flint, Manuj, Gammlegareed & Pohlen, 2012).	مصاحبه شوندگان همگی جزء خبرگان حرفه ای (اعوانین، مدیران و روسای گروه خودروسازی سایپا و دارای مدرک کارشناسی ارشد و بالاتر) و خبرگان علمی (اساتید دانشگاه ها و مراکز پژوهشی مرتبط با صنعت و دارای مدرک دکتری) بودند همچنین سابقه کاری آنها بالای ۱۵ سال بودند. در کدگذاری باز مفاهیم و مقوله ها شناسایی و ویژگی ها و ابعاد آنها درون داده ها کشف می شود (Flint, Manuj, Gammlegareed & Pohlen, 2012).	با توجه به موضوعات مطرح شده در مصاحبه ها، در ابتدا از ۹۳۰ جمله یا عبارت کلیدی عنوان شده توسط مصاحبه شوندگان، کدگذاری سطح اول صورت پذیرفت و تعداد ۷۱۱ کد استخراج گردید نمونه جداول کدگذاری سطح اول در جدول زیر ارائه شده است.	با توجه به موضوعات مطرح شده در مصاحبه ها، در ابتدا از ۹۳۰ جمله یا عبارت کلیدی عنوان شده توسط مصاحبه شوندگان، کدگذاری سطح اول صورت پذیرفت و تعداد ۷۱۱ کد استخراج گردید نمونه جداول کدگذاری سطح اول در جدول زیر ارائه شده است.

جدول شماره(۴): کدگذاری سطح اول

کد مصاحبه شونده	عبارات کلیدی مصاحبه ها	کد عبارت	کد بندي باز سطح اول
P01	پیشرفت بهبود نیست (در تکنولوژی مصدق دارد)	R019	نبود بقا دروارد نمودن تکنولوژی بدون دانش فنی
P19	مشکل در تبادلات ارزی به دلیل اقتصاد و تحریم	R388	وجود مشکلات مربوط به تبادلات بین المللی ارز
P05	کاهش قدرت خرید مشتریان	R075	کاهش قدرت خرید مشتریان
P05	دارایی های بی بازده منقول و غیر منقول	R082	نیاز به مدیریت دارایی های بی بازده
P01	عدم تامین مالی برای استخدام های جدید	R100	کاهش توان کارشناسی بدليل عدم جذب
P05	بدليل تحریم امکان تامین قطعات وجود ندارد	R004	افزایش هزینه های تامین در زمان تحریم
P20	جلوگیری از ورود کالاهای مشابه داخلی بعنوان اصل	R123	فرصت داخلی سازی قطعات
P07	ظرفیت از مولفه های انعطاف پذیری است	R257	استفاده از ظرفیت مولفه انعطاف پذیری
P02	تفییر تفکر با بلوغ فکری ایجاد می گردد	R275	نیاز به بلوغ فکری
P09	نیاز به کارکنان آموزش دیده با تطبیق پذیری بالا	R008	نیاز به آموزش های تطبیق پذیری
P02	توجه به بیمه برای کاهش هزینه های ریسک تولید	R332	توجه خاص به بیمه و صنعت بیمه
P11	بقا، نیازمند ثبات تولید و تحويل به موقع محصول	R060	تحویل به موقع گام نخست بقاء

پس از اجرای کد بندي سطح اول تعداد ۷۱۱ جمله از مصاحبه ها مستخرج گردید که برخی از آنها دارای تکرار شوندگی بودند لذا گویه های یکسان در قالب کد گذاری مشخص با میزان فراوانی دسته بندی گردیدند که در زیر نمونه مربوطه مشاهده می گردد.

جدول شماره(۵): نمونه ای از استخراج میزان فراوانی کدها

R124	R482	R078	R001	R352	R143	R123	کد عبارت
نیاز به فروش	استفاده از دارایی های بی بازده	چاپک سازی در سیاست ادغام و هلدینگ	کمبود حوزه نیروی انسانی	استفاده از فرصت نقدهنگی در جریان	مدیریت محدودیت اصدراطی با کاهش ارزش پول داخلی ها	فرصت داخلی سازی قطعات	کد بندی سطح اول قطعات فرابانی
۸	۸	۹	۱۱	۱۲	۱۳	۲۰	

پس از مشخص شدن تمامی گویه‌ها به منظور دستیابی به مفاهیم و اجرای مراحل بعدی، با توجه به تعداد گویه‌ها اقدام به کدگذاری سطح دوم گردید و در کدگذاری سطح دوم ۱۳۷ کد حاصل شد که در زیر جدول نمونه کدگذاری سطح دوم به همراه کدهای سطح اول تشکیل دهنده مشاهده می‌گردد.

جدول شماره (۶): نمونه‌ای از کدبندی سطح دوم

کد بندی سطح دوم	کد بندی باز سطح اول (کد عبارت)	
ایجاد مرکز آموزش‌های علمی ، فرهنگی چندجانبه متناسب با نیازهای دوره تحریم بر مبنای آموزه‌های های اقتصاد مقاومتی و شرایط محدودیت حد	آموزش چند جانبه هماهنگ در محیط کار ، خانواده ، جامعه (R481) و برگزاری آموزش‌های تخصصی مطابق با نیاز دوره تحریم(R1093) و توسعه مهارت‌های مهندسی با توجه به توسعه شبکه‌های دانشی داخلی (R800) و نیاز به کارکنان آموزش دیده جهت تطبیق پذیری بالا (R008) و ایجاد آموزش‌های لازم به تصمیم سازان جهت چگونگی تقابل با شرایط تحریم(R849) و نیاز به توسعه مهارت ، تفکر جهادی و انقلابی گری (R869)	
ایجاد بستر آموزشی متناسب با آموزه‌های اقتصاد مقاومتی در حوزه‌های مورد نفوذ	ایجاد بستر مناسب برای دریافت آموزش‌های مرتبط با تکنولوژی‌های مورد نیاز (R317) او ایجاد بستر مناسب جهت امکان حضور نفرات آموزش دیده در حوزه تکنولوژی (R316) او ایجاد مرکز آموزش اقتصاد مقاومتی در حوزه تولید(R866) او سرمایه‌گذاری روی فرایند‌ها، ابزارآلات و آموزش‌ها (R107)	
ایجاد سازوکارهای لازم برای "ادغام عمودی رو به عقب" و "ادغام افقی"	استفاده از ادغام برای ایجاد فرصت کاهش هزینه (R110) او ادغام شرکت‌های هم راست (R584) او استفاده از سیاست ادغام و هلدینگ (R482) او ادغام لایه‌های مدیریت (R309) او ادغام یا حذف شرکت‌های زیان ده زیرگروه (R578) او استفاده از سیاست "ادغام عمودی رو به عقب" (R698) او ادغام شرکت‌های تحقیقات و نوآوری با سایر شرکت‌های هم گروه (R568) او استفاده از تغوری صرفه به مقیاس با ادغام برخی از شرکت‌های هم گروه (R333)	
تلاطم و آشفتگی در حوزه ارز عامل نوسانات شدید در حوزه‌های تولید و تکنولوژی و عامل تضعیف مقاومت	تأثیرات منفی نرخ ارز ، هزینه‌های تحریم بر عملکرد مالی شرکت و افزایش قیمت تمام (R093) او افزایش نرخ ارز و گران شدن خودروهای وارداتی (R908) او نیاز به برنامه جامع ارزی (R825) او نیاز به کاهش واستگی ارزی (R818) او سنجش میزان اطمینان به واردات و ارز تخصیصی (R816) عدم تخصیص ارز دولتی (R932)	
پس از استخراج ۱۳۷ کد در سطح دوم نسبت به تعیین مفاهیم انتزاعی از آنها اقدام گردید و ۶۸ مفهوم بدست آمد که در جدول زیر نمونه مفاهیم به همراه کدبندی سطح دوم و کدهای عبارت سطح اول و فرابانی آنها قابل مشاهده می‌باشد.	جدول شماره (۷): نمونه جدول تعیین مفاهیم انتزاعی	
مفاهیم	کد بندی سطح دوم	کد عبارت سطح اول (فرابانی آن)
ایجاد بستر اجتماعی تبلور آموزه‌های اقتصاد مقاومتی با ایجاد مرکز آموزش‌های های اقتصاد مقاومتی و شرایط محدودیت حد	ایجاد مرکز آموزش‌های علمی، فرهنگی چندجانبه متناسب با نیازهای دوره تحریم بر مبنای آموزه‌های اقتصاد مقاومتی و شرایط محدودیت حد	R481(1), R1093(7), R800(1), R008(2), R849(1)
ایجاد بستر آموزشی متناسب با آموزه‌های اقتصاد مقاومتی در حوزه‌های مورد نفوذ	ایجاد بستر آموزشی متناسب با آموزه‌های اقتصاد مقاومتی در حوزه‌های مورد نفوذ	R317(1), R316(2), R866(1), R107(2), R189(4), R358(11), R087(5), R585(3)
مهمترین حوزه انعطاف‌پذیری و تجدید‌پذیری ، حوزه نیروی انسانی رشد یافته		R257(6), R265(1), R265(1)

وجود پیوند قوی و مستقیم میان انعطاف پذیری و حوزه مقاومت در عرصه های مختلف تقابل	R260(2), R473(1), R474(4), R257(2),
نیروی انسانی رشد یافته مهمترین حوزه انعطاف پذیری و تجدید پذیری در محدودیت ها و لازمه مقاومت	R878(1), R595(1), R1067(3), R651(1), R913(8), R483(1), R1078(1)
ایجاد پل های ارتباطی استراتژیک غیرجناحی در حوزه های تعاملات مالی پژوهشی داخلی و خارجی وجود بازار قابل انکا و پایدارحتی در شرایط تحریم و امکان ایجاد سیستم های بازگانی چند وجهی	R815(14), R1278(5), R73(3), R231(2)

از طریق مقایسه هر مفهوم با مفاهیم دیگر، محورهای مشترک دیگری یافت می شود که عنوان مقوله به خود می گیرد. این شیوه مستمر مقایسه مفاهیم با یکدیگر را شیوه تطبیقی مستمر نامیده اند. در این گام مفاهیم استخراج شده در قبل با یکدیگر مقایسه شده و به مقوله هایی که با هم تناسب دارند، ایجاد گردید (Asadi, Kushki Jahromi, Banshi & Sadeghi, 2020: 21). در مجموع ۳۲ مقوله استخراج گردید که نمونه آن در جدول زیر قابل ملاحظه می باشد.

جدول شماره (۸): نمونه جدول تعیین مقوله ها از مفاهیم

مقوله	مفاهیم
تحریم ۴۰ ساله در حوزه منطقه و جهان ، تجربه ای بزرگ در راستای پرورش شرکای تجاری در حوزه تامین ، اعتماد سازی و حذف واسطه گری	تحریم ۴۰ ساله در حوزه منطقه و جهان ، تجربه ای بزرگ در راستای پرورش شرکای تجاری در حوزه تامین ، اعتماد سازی و حذف واسطه گری
ایجاد پل ها و کانال های مالی خلاقانه مانند یا صرافی های شبکه ای و بیت کوین با کشورهای دوست	ایجاد پل ها و کانال های مالی خلاقانه مانند یا صرافی های شبکه ای و بیت کوین با کشورهای دوست
افزایش قیمت خودروهای خارجی فرصت ایجاد پلت فرم ملی مشترک جهت افزایش تیراز تولید	افزایش قیمت خودروهای خارجی فرصت ایجاد پلت فرم ملی مشترک جهت افزایش تیراز تولید
تعیین پارادایم فکری در وابستگی به خارج در اجرای طرح های ایجادی و تعیین نگاه به انتخاب الگو	تعیین پارادایم فکری در وابستگی به خارج در اجرای طرح های ایجادی و تعیین نگاه به انتخاب الگو
آگاه سازی مشتری نهایی در خصوص ترجیحات محصولات ایرانی و گسترش و یکپارچه سازی خدمات پس از فروش عامل تامین مالی و بقاء	آگاه سازی مشتری نهایی در خصوص ترجیحات محصولات ایرانی و گسترش و یکپارچه سازی خدمات پس از فروش عامل تامین مالی و بقاء
وجود رزونанс میان عدم تامین مواد پشتیبان و دسترسی به تکنولوژی و نیاز به افزایش بهره وری	وجود رزونанс میان عدم تامین مواد پشتیبان و دسترسی به تکنولوژی و نیاز به افزایش بهره وری
برون گرایی و استفاده از فرصت های ارتباطی با حوزه های خارج تحریم مانند خودروهای CBU	برون گرایی و استفاده از فرصت های ارتباطی با حوزه های خارج تحریم مانند خودروهای CBU
توسعه زنجیره تامین خدمات در حوزه مهندسی و ساییا یدک هدایت اعتبار ، استحقاق وارداتی	توسعه زنجیره تامین خدمات در حوزه مهندسی و ساییا یدک هدایت اعتبار ، استحقاق وارداتی
کاهش رانت خواری در حوزه توزیع محصول با مکانیزم های کنترلی	کاهش رانت خواری در حوزه توزیع محصول با مکانیزم های کنترلی
اصلاح ساختار مالکیتی - مالی جهت افزایش استقلال در حوزه مدیریت ارشد	اصلاح ساختار مالکیتی - مالی جهت افزایش استقلال در حوزه مدیریت ارشد
نیاز به ایجاد ، استقرار و تسری سیاست کلان برای صنعت خودروسازی در راستای داخلی سازی	نیاز به ایجاد ، استقرار و تسری سیاست کلان برای صنعت خودروسازی در راستای داخلی سازی
نیاز به بازنگری در استانداردها متناسب با شرایط محدودیت های مقاومتی و طراحی سطوح جدید	نیاز به بازنگری در استانداردها متناسب با شرایط محدودیت های مقاومتی و طراحی سطوح جدید
نیاز به تحلیل سیاست های خارجی در خصوص تحریم ها و نحوه صادرات	نیاز به تحلیل سیاست های خارجی در خصوص تحریم ها و نحوه صادرات

بر حسب فرآیند روش گراند تئوری پس از تعیین مقوله ها نسبت به دسته بندی مقولات در قالب دسته های شش گانه شرایط علی، پدیده اصلی، بستر یا زمینه، راهبرد کنش، شرایط مداخله گر و پیامد اقدام گردید. در واقع ضمن مشخص نمودن ارتباط بین ۳۴ مقوله شناسایی شده، مدل پارادایمی طراحی شد که در ادامه مطابق با جدول زیر به این دسته بندی ها اشاره می گردد.

- شرایط علی : عوامل و رویدادهایی هستند که الزام توجه به تولید تاب آور در شرایط تحریم را بیان می نمایند.

جدول شماره (۹): شرایط علی

محور	مقوله
شرایط	بازار مصرف ۸۰ میلیونی آمده سرمایه گذاری های ملی با حاشیه سود متعارف

علی

تهدید در حوزه تامین منابع مالی و درخواست جبران خسارات دیون

حمایت رهبری از کالای داخلی و فرصت گذار از مونتاژ کاری با داشتن تجربه همکاری با شرکت‌های جهانی
نیاز به توانمندی در حوزه طراحی و تولید قطعات جهت کاهش سطح وابستگی
افزایش قیمت، پایین آمدن کیفیت و تأخیر در اجرای تعهد و کاهش تعلق سازمانی

- پدیده: رویدادی اصلی در تولید تاب آور در شرایط تحریم می‌باشد که می‌بایست کنترل گردد. در این پژوهش "تولید تاب آور در شرایط تحریم" به عنوان پدیده اصلی می‌باشد.

- شرایط زمینه‌ای: مجموعه ویژگی‌های مربوط به تاثیر عوامل مختلفی می‌باشد که در تولید تاب آور تأثیرگذار است.
جدول شماره (۱۰): شرایط زمینه‌ای

محور	مفهوم
	تأثیر مستقیم شخص مدیرعامل بر رینبرندینگ و توانمندسازی شرکت‌های گروه و ایجاد تفاوت در راهبردها
	تبديل کاهش تولید از تهدید به فرصت در خط مشی گذاری‌های سازمان با تکیه بر توان دانش بنیان‌های داخل
شرایط زمینه‌ای	گسترش امور فرهنگی حوزه مقاومت و شناسایی گلوگاه‌های تولید با توجه به فشارهای دشمنان به آنها
	وجود وابستگی و چسبندگی به برندها و منابع تامین قبلی در حوزه تجهیزات و تکنولوژی در قراردادهای منعقدشده
	وجود شبکه گسترده، مستحکم و توانمند جهت ایجاد ارزش افزوده در حوزه تولید و خدمات
	شرایط محدود کننده/تسهیل‌گر: عوامل برونوی است که بر تولید تاب آور در شرایط تحریم تأثیر دارد.

جدول شماره (۱۱): شرایط محدود کننده/تسهیل‌گر

محور	مفهوم
شرایط	تحریم ۴۰ ساله ایران تجربه‌ای بزرگ در راستای ایجاد شبکه‌های تجاری غیررسمی در حوزه تامین
محدودکننده/تسهیل‌گر	فرصت ایجاد پلت فرم ملی مشترک، تغییر پارادایم فکری در وابستگی به خارج و همراستایی مشتری نهایی
	غلبه بر رزونанс میان عدم تامین مواد و دسترسی به تکنولوژی با برونو گرایی و استفاده از فرصت‌های اعتباری
	مبارره با رانت، نیاز به بازنگری در برخی استانداردها مطابق با شرایط محدودیت‌های مقاومت
	تحلیل سیاست خارجی حوزه تحریم جهت صادرات، وجود تقاضای ابناشته داخلی عاملی در امکان ایجاد بازرگانی چند وجهی
	پیامد: اهداف اساسی است که در صورت ایجاد تولید تاب آور در شرایط تحریم، محقق می‌گردد.

جدول شماره (۱۲): پیامدها

محور	مفهوم
	بازآفرینی وجهه سایپا با ایجاد در ک مشترک از شرایط تحریم میان مشتری و تولید کننده
	استفاده حداقلی از محدودیت‌ها با حذف فرایندهای جزیره‌ای و تاکید کنترلی بر شاخص‌های هزینه و زمان
	امکان استفاده بهینه از اعتبار اجتماعی برندهای ایرانی جهت پیشگیری از انحصار و ایجاد بازارهای جدید قیمتی
	ایجاد نقشه جامع پیشرفت صنایع قطعه ساز و بومی سازی موثر جهت طراحی پلت فرم های داخلی
پیامد	تغییر پارادایم تفکر میران به سمت محدودیت یابی و ایجاد راه حل های خلاقانه
	عدالت محوری، شفافیت و یادگیری از محدودیت‌های درونی (نگرشی ذهنی) و برونو (بازار و...)
	شفاف سازی و وحدت رویه در حوزه های مالی و قیمت گذاری
	قرارگیری اقتصاد مقاومتی در جایگاه استراتژیک و ایجاد نگاه توسعه و رشد در حوزه های تحریمی

- راهبردهای کنش: عوامل مؤثر بر بودجه آمدن تولید تاب آور که در شرایط فعلی دارای محدودیت‌های متعدد می‌باشد.

جدول شماره (۱۳): راهبردهای کنش

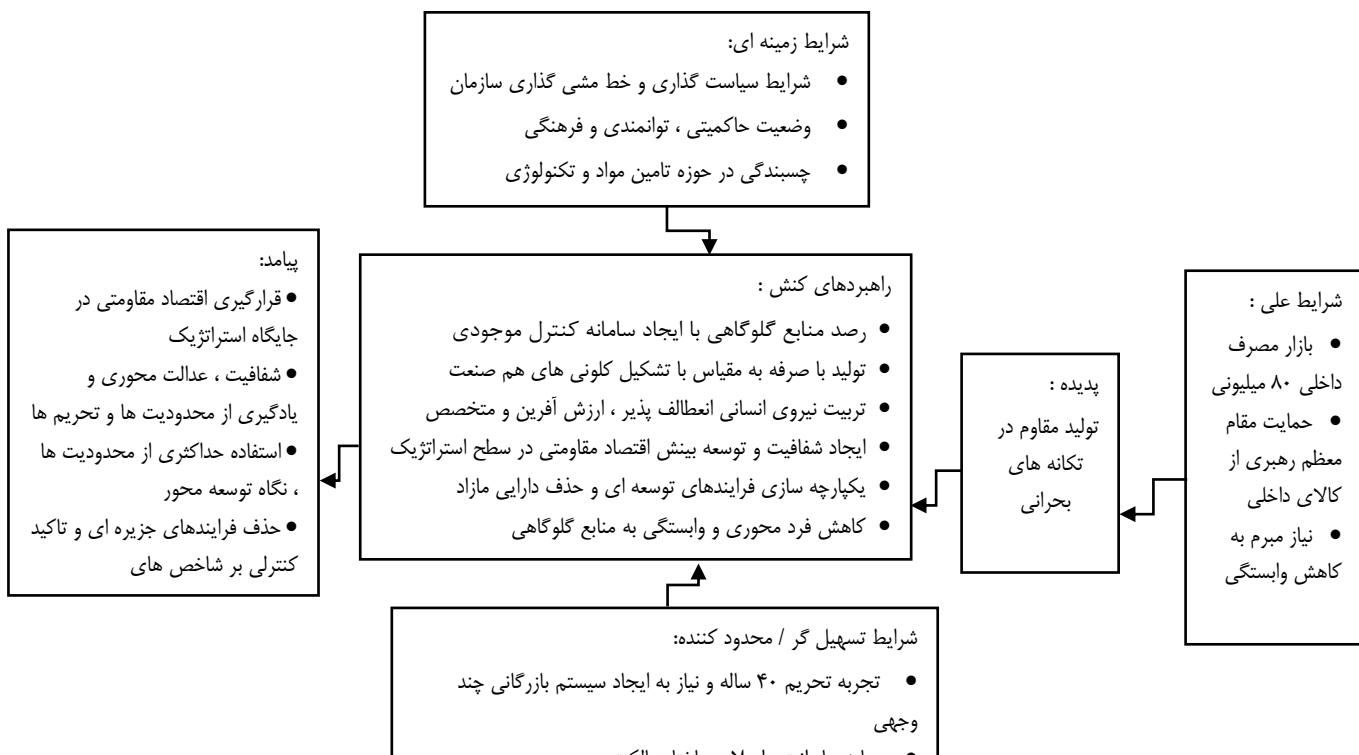
محور	مفهوم
راهبرد	استفاده از صرفه تولید به مقیاس با توجه به تشکیل کلونی‌های هم صنعت و درونسپاری پروژه ها
کنش	ایجاد مرکز تربیت مدیران جهادی جهت پیاده سازی مبانی اقتصاد مقاومتی و استفاده از دانش تجمعی شده و انتشار آن در تمام لایه های

سازمانی همچنین کاهاش فرایندهای فرد محور

نیروی انسانی رشد یافته مهمترین حوزه انعطاف پذیری، تجدید پذیری و ایجاد جریان ارزش جهت بقا توسعه سرمایه های انسانی با ایجاد فرهنگ سرمایه ای، جهادگری، تخصص گرایی در حوزه گلوگاهی ایجاد کلونی های مشارکتی درونزا و برونگرای دانش بنیان جهت تغییر پارادایم ها و اجرای فعالیت جهادی ایجاد مرکز ارتباطی مردم بنیاد جهت تولی گری امور حوزه های فرهنگ مقاومت ایجاد قوانین در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی مانند رصد منابع گلوگاهی با ایجاد سامانه کنترل موجودی توسعه بیش از اقتصاد مقاومتی مناسب با بوم آوری منطقه و قرار گیری آن در جایگاه استراتژی سرعت یادگیری، چندوجهی بودن و ایجاد تناسب میان موارد کیفی و کمی و نظارت موثر ایجاد شفافیت، به عنوان یک اصل مستحکم از شروع فروش تا خدمات پس از فروش وابستگی و چسبندگی به برندها و منابع تامین قبلی در حوزه تجهیزات و تکنولوژی اجرای سیاست های مقاومتی در حوزه های گلوگاهی مانند سطح اتموسایون، تعديل استانداردهای ورودی استفاده از لابی های فرهنگی بین المللی جهت ایجاد پیمان های چند جانبه در خصوص منابع گلوگاهی یکپارچه سازی فرایندهای توسعه ای و حذف دارایی های بی بازده در سطح گروه

برای یکپارچه سازی و ارائه الگوی مدل تاب آور تولید در شرایط تحریم، پس از شناسایی مقوله مرکزی و ربط دادن سایر مقوله ها در قالب پارادایم نظام مند نظریه سازی داده بنیاد، به پالایش الگوی طراحی شده و پروراندن مقوله ها اقدام شد و درنهایت الگوی نهایی پژوهش به دست آمد. با توجه به مدل حاصل، جهت تحقق پدیده اصلی یعنی تاب آوری تولید در شرایط تحریم می بایست راهبردهای کنش اعم از استفاده مناسب از صرفه به مقیاس با تشکیل کلونی های هم صنعت، ایجاد مرکز تربیت مدیران جهادی و مرکز آموزش در حوزه مقاومت، تربیت نیروی انسانی انعطاف پذیر، ارزش آفرین و متخصص همچنین کاهاش فرد محوری و وابستگی به منابع گلوگاهی استفاده گردد بته در این مسیر می بایست به شرایط زمینه ای مانند وضعیت حاکمیتی، توانمندی و فرهنگی در شرکت، چسبندگی در حوزه تامین مواد و تکنولوژی همچنین شرایط سیاست گذاری و خط مشی گذاری سازمان توانمند توجه ویژه داشت چراکه این عوامل به همراه عوامل محدود کننده و تسهیلگر مانند تجربه تحریم ۴۰ ساله و نیاز به ایجاد سیستم بازرگانی چند وجهی، مبارزه با رانت، اصلاح ساختار مالکیتی، غلبه بر رزونانس میان عدم تامین مواد اولیه و تکنولوژیک می تواند تاثیرات بسزایی در تحقق تاب آوری تولید داشته باشد و در صورت تحقق این مهم می توانیم به شفافیت، عدالت محوری و یادگیری از محدودیت ها و تحریم ها، نگاه توسعه محور، افزایش اعتبار برندهای داخلی با ایجاد وحدت رویه در حوزه های تامین تحويل و قیمت گذاری به عنوان پیامدهای اجرای مدل دست یابیم.

شکل شماره (۱): مدل پارادایمی تولید مقاوم

(د) تعیین اعتبار الگوی نظری (اعتبار سنجی کیفی)

استراس و کوربین هفت سؤال را به منزله معیارهایی درباره اساس تجربه در مطالعه مطرح می‌کنند که نحوه پاسخ گویی به آنها معیاری برای ارزیابی است. پژوهشگر از نگاه خود به سوالات ارائه شده در این الگو پاسخ می‌دهد. strauss & Corbin, 1990).

آیا مفاهیم به وجود آمده اند (تولید شده اند)? در روند کار با داده‌ها و پس از کدگذاری‌ها، کدها یا نشانه‌های مرتبط از دل متون و مصاحبه‌ها استخراج شده اند. از کنار هم گذاشتن کدهای مرتبط و مشابه و نسبت دادن واژه‌هایی انتزاعی، مفاهیم به وجود آمده اند و پس از آن نیز مقوله‌ها شکل گرفته اند.

آیا مفاهیم به طور منظم (سیستماتیک) به یکدیگر مربوط اند؟ مفاهیم استخراج شده با یکدیگر در ارتباط بوده اند. از این رو، کنار هم گذاشتن آنها، مقوله‌ها را شکل داده است. ۷۹ مفهوم که خود ۳۷ مقوله را شکل داده اند، اساس شکل گیری نظریه زمینه ای شده اند.

آیا ارتباطهای (اتصالات) مفهومی زیادی وجود دارند؟ آیا مقولات، خوب گسترش یافته اند؟ و آیا غلط مفهومی دارند؟ استفاده از پارادایم یا مدل الگویی کمک کرده است تا ارتباطهایی بین مفاهیم و مقوله‌ها برقرار شود و گسترش آنها شکل بگیرد. مجموعه مقوله‌های استخراج شده از مفهوم‌ها در شش دسته قرار گرفته اند. تلاش شده است مفاهیم و مقوله‌ها از غلط مفهومی کافی برخوردار باشند و برای توصیف هر کدام نمونه کدهای مرتبط آورده شود.

آیا تنوع زیادی درون نظریه تعیین شده است؟ گردآوری داده‌ها از منابع متفاوت کمک کرده است تا تنوع در نظریه لحاظ شود. در واقع ایجاد ۳۷ مقوله خود مبین تنوع در نظریه می‌باشد.

آیا شرایط وسیع تری که روی پدیده مطالعه اثر می‌گذارد، در توضیحات منظور شده است؟ به منظور لحاظ کردن شرایط وسیع تر مؤثر بر روی پدیده، داده‌ها از منابع متنوعی گردآوری شده اند و تنها به مصاحبه با کنشگران اکتفا نشده است. مواردی که از طریق مصاحبه ممکن نبوده اند، با گردآوری اسناد و متون تهیه شده اند.

آیا روند منظور شده است؟ برای منظور کردن روند در نظریه، از مدل پارادایمی کمک گرفته شده است. با استفاده از این مدل است که تغییر و حرکت در نظریه منظور شده است.

آیا یافته‌های نظری معنی دارند و تا چه حدی؟ برای معنادار کردن یافته‌های پژوهش از مدل تصویری و داستان برای کنار هم گذاری و توصیف مقوله‌ها استفاده شده است. ارائه نظریه زمینه محور به این دو شکل، ارتباطی منسجم ایجاد و مجموعه آنها را معنادار می‌کند.

۳- نتایج و بحث

از آنجا که بر اساس مطالعه پیشینه موضوع، مدل جامعی در ادبیات تحقیق در خصوص تولید مقاوم در تکانه‌های بحرانی مانند شرایط تحریم وجود نداشت، لذا با استفاده از اصول گراند تئوری نسبت به ایجاد مدل اقدام شد. در مدل تدوین شده به منظور ارائه مدل تاب آور تولید ، سعی گردید عوامل تأثیرگذار در این خصوص به شش دسته تقسیم شوند. در ابتدای امر مقوله محوری و پدیده اصلی ، تولید تاب آور ، شناسایی شد و عوامل ایجاد کننده آن مشخص گردید. سپس راهبردهای کنش به منظور دستیابی به تولید تاب آور ، مشخص شده و عوامل تأثیرگذار بر آنها شامل عوامل زمینه‌ای و عوامل واسطه‌ای که با عنوان عوامل مداخله‌گر/تسهیل گر در این پژوهش به کار رفته است، شناسایی گردید. همچنین در انتها انتظارات و پیامدهای مثبت حاصل از ایجاد بهبود تولید مشخص گردید. نتایج این تحقیق به خوبی می‌تواند خلاء مطالعات فعلی در زمینه نحوه ایجاد تولید تاب آور در

شرایط فعلی را پوشش دهد. نتایج تحقیق نشان دهنده آن است که عواملی همچون تولید با صرفه به مقیاس با تشکیل کلونی های هم صنعت، تربیت نیروی انسانی انعطاف‌پذیر، ارزش آفرین و متخصص، ایجاد شفافیت و توسعه بینش اقتصاد مقاومتی در سطح استراتژیک، یکپارچه سازی فرایندهای توسعه ای و حذف دارایی مازاد، کاهش فرد محوری و واپستگی به منابع گلوگاهی، به عنوان مهمترین راهبردهای کنش می‌باشد. با توجه به بررسی ادبیات موضوع در جدول شماره (۲) و مقایسه تحقیقات صورت گرفته با تحقیق حاضر مشاهده می‌گردد نتایج حاصل شده در این تحقیق با تحقیقات گذشته خود، همراستا بوده و دارای همسوئی می‌باشد.

در خصوص نوآوری در تحقیق حاضر می‌توان به موارد اصلی شامل قرارگیری بینش اقتصاد مقاومتی در جایگاه استراتژی، ایجاد مرکز تربیت مدیران جهادی، اجرای درونی‌سازی بجای برونو سپاری و تولید مطابق با بوم‌آوری منطقه‌ای استانی اشاره نمود. در تحقیق حاضر یکی از محدودیت‌های تحقیق قلمرو مکانی بود به این معنی که در این تحقیق تنها از شرکت‌های گروه خودروسازی سایپا که در شهر تهران مستقر بودند استفاده شد و امکان حضور در سایر شرکت‌های خارج از این محدوده میسر نگردید. همچنین محدودیت دیگر محقق محدودیت زمانی در بررسی و دستیابی به سایر تحقیقات آتی سایر شرکت‌های گروه بود. لذا به سایر محققین با توجه به محدودیت‌های تحقیق، پیشنهاد می‌گردد در تحقیقات آتی سایر شرکت‌های گروه خودروسازی در خارج از تهران و یا گروه‌های هم صنعت در مقاطع زمانی دیگر نیز انجام شود و با نتیجه تحقیق حاضر مقایسه گردد همچنین در راستای هر یک از عوامل مشخص شده در مدل، موارد زیر به تفکیک هر حوزه پیشنهاد می‌گردد:

جدول شماره (۱۳): پیشنهادات به تفکیک هر حوزه

عوامل	
پیشنهادات	
حوزه شرایط علی	در شرکت‌های تولیدی برای کاهش واپستگی و تاب آور شدن تولید می‌بایست به بازار مصرف داخلی ۸۰ میلیونی داخل همچنین حمایت مقام معظم رهبری از کالای ایرانی اتکاء نمود.
حوزه شرایط زمینه ای	با ایجاد تغییرات در شرایط سیاست گذاری، خط مشی گذاری، وضعیت حاکمیتی و فرهنگی در سازمان‌ها می‌توان از چسبندگی در حوزه تامین مواد و تکنولوژی به برندهای مشخص خارجی جلوگیری نمود و راه استفاده از تولیدات میانی داخلی و افزایش عمق داخلی سازی را ارتقاء بخشید.
حوزه شرایط محدود کننده / تسهیلگر	جهت غلبه بر روزانس میان عدم تامین مواد اولیه و تکنولوژیک در زنجیره تامین می‌بایست ابتدا مبارزه با رانت و اصلاح ساختار مالکیتی در شرکت‌های تولیدی انجام گردد. وجود تقاضای انباشته و پایدار داخلی و تجربه تحریم ۴۰ ساله نیز می‌تواند به عنوان راهگشاری ایجاد یک سیستم بازارگانی چند وجهی در این زمینه یاری گر باشد.
حوزه راهبردهای کنش	تربیت نیروی انسانی و مدیران انعطاف‌پذیر، ارزش آفرین، متخصص و جهادی می‌تواند در مرکز تربیت مدیران جهادی در شرکت‌های تولیدی انجام گردد. جهت حصول این امر می‌بایست مراکز تربیت مدیران جهادی در حوزه‌های هم صنعت ایجاد گردد. تحقق این موضوع می‌تواند با توسعه افراد با قابلیت‌های مقابله با تکانه‌های بحرانی مانند تحریم به شکوفایی حوزه منابع انسانی و سایر منابع سازمان و عبور از آن منجر گردد.
حوزه پیامد	ایجاد شفافیت و توسعه بینش اقتصاد مقاومتی در سطح استراتژیک می‌بایست در سازمان‌های تولیدی به عنوان اصل راهبردی در سطوح تصمیم‌گیری لحاظ گردد. بر اساس اصول درون زایی، برونو گرایی و دانش بنیانی سطوح راهبردی سازمان‌ها تعیین گردد.

۴- منابع

1. Abdali, A., Godarzi, G., Sohrabi, T. (2020). Validation the intelligence Model of Petrochemical Industry Parent Co., *Industrial Managemnt Journal*, 15(51), 67-82.
2. Asadi, E., Kushki Jahromi, A., Banshi, E., Sadeghi, R. (2020). Iranian public manager's competency model. *Interdisciplinary Studies on Strategic Knowledge*, 3(10), 197-226.
3. Artinian, B. M., Giske, T., & Cone, P. H. (2009). Glaserian grounded theory in nursing research: Trusting emergence: *Springer Publishing Company*

4. Davari, Ali , Rezazade, Arash. (2013). *Structural equation modeling with PLS software*. Jihad-e-Daneshgahi Publishing Organization,Tehran,Iran.
5. Denzin, N. (2007). *Grounded theory and the politics of interpretation*. The Sage Handbook of Grounded Theory (London: Sage, 2007), 454-471.
6. Rahmanseresht, H., Harandi, A. (2017). Designing Corporate Governance Strategic Control Model with using Classic Grounded Theory Strategy. *Management Researches*, 10(37), 29-58. doi: 10.22111/jmr.2017.3677
7. Fakhrpour, S., Khoshsepehr, Z., Maleki, M. (2018). Presenting a Model to Realize the Resistive Economy in Organizations Using the Invulnerability Theory. *Strategic Management Thought*, 12(1), 123-152.
8. Feyzi, A., Sadeh, E., Aminisabegh, Z., Ehtesham Rasi, R. (2019). Identification of Resistance Economics Components in Resiliency Supply Chain of Iranian Automotive Industry, *Industrial Managemnt Journal*, 14(49), 1-18.
9. Flint, D, B., Manuj, I., Gammlegareed, B Pohlen, T. (2012). A reviewer's guide to the grounded theory methodology in logistics and supply chain management research. *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management*, 42(8/9), 784
10. Ghasemi, B., Valmohammadi, C. (2018). Designing a Maturity Model of World-Class Knowledge Management based on the Excellence Model: A Mixed approach. *Management Researches*, 11(40), 79-107. doi: 10.22111/jmr.2018.4295
11. gholipor, A., eftekhar, N. (2017). Introducing a Talent Management Model based on Grounded theory (Case Study: Telecom Operator). *Management Researches*, 9(34), 59-90. doi: 10.22111/jmr.2017.3103
12. Glaser, Barney; Strauss, Anselm (1967), the discovery ofgrounded theory, London: Weidenfeld and Nicholson.
13. Glaser, B. G. (1978). *Theoretical sensitivity*. Sociology Press. The Sociology Press; 1st edition (June 1, 1978).
14. Hosseini, A., jafari bazyar, F. (2019). Organizational Resilience from the Perspective of Organization Employees and Managers. *Management Studies in Development and Evolution*, 28(91), 9-30. doi: 10.22054/jmsd.2019.9658
15. Jalili, H., Jamshid Loo, R., Hajikhani, A. (2017). Analysis of Human Resources Productivity in the Industrial Sector According to the Resistive Economy Approach. *Industrial Managemnt Journal*, 12(41), 119-132.
16. Khaki, Gholamreza. (2011). *Grandi Research Methods in Management*. Bazetab Foujan Publications.
17. Karbakhsh Ravari, H., Salajegheh, S., Sheikhi, A. (2020). Providing an practical model of contractor selection and prioritization in project - based companies (Case Study: MAPNACompany). *Industrial Managemnt Journal*, 14(49), 133-146.
18. Kazemi, Moghimi and Pourazat. (2019). Identify dynamic capabilities in the pharmaceutical industry using foundation data theory. *Management Futurism*, 30, 1-11.
19. Khajehpour, M., Farsijani, H., Rabieh, M., Sedaghatparast, E. (2019). Components of Organizational Resilience in Iranian Banking Industry. *Management Researches*, 12(45), 135-158. doi: 10.22111/jmr.2019.28475.4415
20. Larijani, Saeed, Hosseini, Seyed Shamsuddin. (2018). Assessing the effect of tariff policies on the volume of trafficking in Iran and providing solutions to counter it in the direction of a resilient economy. *Quarterly Journal of National Defense Strategic Management Studies*, 2 (8), 183-212.

21. Maarefi, M., Asadollah, H., Hasanpour Qorughchi, E. (2020). Presenting Content Marketing Model Based on Grounded Theory (Case Study: Fars Province Tourism Industry). *Industrial Management Journal*, 15(51), 156-175.
22. Mohammadi Shahroodi, H., Rahimnia, F., Malekzade, G., Khorakian, A. (2019). Presentation of Organizational Resilience Pattern in Manufacturing Companies with Using the Grounded Theory Approach. *Management Researches*, 12(43), 111-134. doi: 10.22111/jmr.2019.4745
23. Nabavi, S., Seydi, M., Erfani, S., Karamzadeh, E. (2018). Strategic model of Islamic Republic of Iran's economic power in the framework of general policies of resistance economy. *National Security*, 8(28), 41-70.
24. Nephew, Richard. (2018). *The Art of Sanctions A Look Inside*. New York: Columbia University Press.
25. Olfati, J., Rangriz, H., Ahmadi, K. (2020). Modeling of industrial cooperatives companies development using structural equation (Case Study: social welfare and cooperative ministry). *Industrial Management Journal*, 15(52), 125-139.
26. Price, Deborah and Cameron Sheila. (2010). *Business Research Methods, a Practical Approach*. *Institute of Personnel and Development*, the Broadway, London
27. Strategic Control Model with using Classic Grounded Theory Strategy. *Management Researches*, 10(37), 29-58. doi: 10.22111/jmr.2017.3677
28. Rezaeemanesh, B., Sarabi, O., Abbaspour, J. (2019). Study Of Management Stability's Effects On Staff Professionalism Towards An Approach To Meritocracy Target Group. *Journal of Development & Evolution Management*, 1398(36), 67-77.
29. seyf, A., noorozi, M. (2019). The Role and Impact of Institutions on Implementation of Overall Resistance Economy Policies. *Interdisciplinary Studies on Strategic Knowledge*, 3(11), 35-66.
30. Shamsi Goushki, M., Ziaiee, M., Rezghi shirsavar, H., Mosleh, M. (2019). Rating the Entrepreneurial Components of Resilient Economy by AHP: Designing Appropriate Entrepreneurial Model for Resistive Economy. *Management Researches*, 12(45), 237-260. doi: 10.22111 /jmr.2019 .25402.4013
31. Sheihakitash, M., Mansouri, L. (2017). Analysis of the Relationship Between University and Industry from the perspective of Marketing Relationships with Structural Equations Approach;. *Management Researches*, 10(36), 181-210. doi: 10.22111/jmr.2017.3514
32. Schilling, Thomas (1950) Weapons and Influence
33. Stevenson William , Irwin , Mc Graw – Hill , Production/ Operations Managemen (2018)
34. Strauss, A. & Corbin J. (1990). *Basics of qualitative research: Grounded Theory Procedures and Techniques*. Newbury Park: Sage Publication
35. Zendehdel Nobari, B., Azar, A., Rahmati, M., Kazerooni, M., Ghasemi, A. (2018). Identifying National effective parameters in ERP Implementation Risk Factors in Iran by Multi Grounded Approach. *Management Researches*, 11(41), 5-28. doi: 10.22111/jmr.2018.4376.

Pattern of production resilience in critical shocks (sanction):

A qualitative study based on grounded theory

Mehdi Nazari1

PhD Candidate of industrial management, faculty of Management, Islamic Azad University, Central Branch, Tehran, Iran.

Hasan Mehrmanesh (Corresponding Author)

Assistant Prof. Faculty of Management, Islamic Azad University, Central Branch, Tehran, Iran.

Email: hasan.mehrmanesh@gmail.com

Jalal Haghighat Monfared

Assistant Prof. Faculty of Management, Islamic Azad University, Central Branch, Tehran, Iran.

Abstract

Although there is general agreement on the effect of sanctions on production, so far no model has been proposed for production that meets the conditions of the sanctions. In this research, a model of production resilience in critical shocks was presented. The approach of this research is qualitative and in terms of practical and developmental purpose and in terms of method, descriptive-exploratory and data theory. In accordance with the data theory method of the foundation, semi-structured interviews were conducted with production experts (studied by Saipa Automotive Group) and continued until the theoretical saturation based on the snowball technique. After counting 1131 key phrases, 841 first level code, 165 second level code and 79 concepts in open coding stage, 37 categories in axial coding and finally paradigm model in selective coding stage were obtained. The results of the research include causal, contextual, intervening conditions and consequences, specific and most important strategies for acting on factors such as placing the vision of resistance economy in the position of strategy, production appropriate to regional-provincial ecology, implementation of internalization instead of outsourcing, changing intellectual paradigms. Internalization and extraversion, the establishment of a training center for jihadi leaders and the establishment of a center for the accumulation of technical-industrial knowledge in the country are considered as the most important factors in creating resilience.

Keywords: Resistant Production, Critical shocks, Grounded Theory.